KNNV reis Lesbos 2018

24 april tot 1 mei

Verslag van KNNV-reis naar Lesbos van 24 april tot 1 mei 2018.

Dinsdag 24 april 2018

Half zes hadden we afgesproken. Twee uur en een kwartier voor het vliegtuig zou opstijgen. Uit alle hoeken van het land kwamen ze. De één met de auto, anderen met de trein of de Schipholtaxi en geluksvogels lieten zich door familie uit de buurt brengen. Allemaal nog slaperig en koffie-behoeftig...
In vertrekhal 1 zouden we samenkomen, maar TUI vond het handig om de koffers via zelfbediening in te nemen in vertrekhal 3. Heel verwarrend en onhandig dus voor een groep niet altijd even ervaren KNNV-ers op leeftijd.
Maar het kwam goed, ook de deelnemers (mobiel telefoonnummer onbekend) die moeite hadden een parkeerplek te vinden waren tegen 6:30 uur toch ook terecht, tot grote opluchting van de reisleiding.

Uitzicht bij het vliegveld
Foto: Tetje Tichelaar

Via Samos ging de vlucht voorspoedig naar Lesbos waar we tegen 14:00 uur aan kwamen.
Warm was het er. Kledingstukken uit, busjes geregeld en op weg naar Skala Kaloni.
Na een korte stop bij Mesa en de monding van de Kalami-rivier bereiken we ons hotel Aegeon, gunstig gelegen vlakbij de monding van de Christou-rivier met modderige oevers, kwelders en moerassen.

Daar maken we voor de avondmaaltijd in het hotel een eerste verkennende wandeling.
Moe van de lange dag duiken de meesten na het eten vroeg het bed in. Vol verwachting wat de komende week allemaal zal brengen.....

Dirk Maas.

Woensdag 25 april 2018

Na de enerverende dag van gisteren, waarbij Jeanne en ik al om 4 uur met de taxi naar Schiphol gingen, kwamen wij aan in hotel Aegeon op Lesbos. Dinsdagavond nog een rondje gelopen met de groep, onder begeleiding van Nachtegalen en (Vale) Spotvogelgezang.
Vanmorgen (25/4) zijn we na het ontbijt met de groep om 9 uur met twee bussen op excursie gegaan. Wij gingen naar het stroomgebied van de Tsikniasrivier.
Onderweg werden er nog lunchboodschappen gedaan door Henk en Dirk. Zij rijden de bussen en zijn ook nog excursieleiders. De temperatuur steeg en steeg en wij sjokten maar door. Maar de aantallen vogels/soorten maakten alles goed. Ook hier weer talrijke Nachtegalen en Vale Spotvogels. Tijdens de "winkelstop" 5 Gierzwaluwen gespot, de eerste. Steltlopers bij de vleet!

Ralreigers.
Foto: Annelies Moolenaar

Op de brug over de Tsikniasrivier was er een foto/kijkstop en daar viel zowaar mijn opschrijfboekje van de brug af. Gelukkig niet in het water!! Na een klauterpartij was het weer boven water.

Na de lunch o.a. ± 300 fouragerende Flamingo's, Ralreigers enz. (zie soortenlijst).
Voor de eerste dag, was dat een grandioos succes!

Mia Hamer

Donderdag 26 april 2018

De dag begon met een vroege-vogel-excursie, om 6.00 u in het tegenover het hotel gelegen zilte gebied. Aangezien de meeste deelnemers nog moesten uitbuiken van de overvloedige maaltijd van de vorige avond, waren er naast reisleider Dirk nog slechts twee deelnemers. Een mooie Balkankwikstaart en twee Ralreigers lieten zich bekijken in het eerste ochtendlicht.

Oostelijk dambordje
Foto: Annelies Moolenaar

We hadden de opdracht gekregen snel en efficiënt te ontbijten, in verband met de verdere plannen voor deze dag: een lange rit naar de Westkust, de bergweg van Eresos naar Sigri. Het boekje 'Vogels kijken op Lesbos' beloofde ons vooral veel trekvogels, dus de verwachtingen waren hoog!
Na enige tijd rijden begon het op te vallen dat er wel erg veel vlinders in de bermen zaten, en bij het zien van een Dambordje werd de euforie in de bus te groot om nog door te kunnen rijden.

Gedurende de verdere rit omhoog hebben we vele van die bermen gezien, met honderden, duizenden vlinders (Zandoogjes). We vervolgden onze weg omhoog, die stenig en haarspelderig was, met steeds de Blonde Tapuiten, Ortolanen en ander spul voor mij aan de verkeerde kant. Het kleine leed van vogels kijken vanuit een bus…. Bij de koffiestop werden we al spoedig getrakteerd op een mooie overvliegende Slangenarend en een Arendbuizerd.
In de volgende etappe werd van plaats geruild, maar toen verschenen de vogels weer aan de andere zijde. Met diverse draaitechnieken van nek (in de uilenstand) en armen was er toch nog wel wat in beeld te krijgen. De Smyrnagors die op een hoge draad zat te zingen was wel heel erg mooi! Ook weer een Ortolaan gezien, die bij nadere bestudering van de foto´s dan toch een Bruinkeelortolaan zou zijn.

Smyrnagors
Foto: Annelies Moolenaar

De lunchplek was bij een veelbelovende doorwaadbare plaats, waar ook weer veel vlinders zaten op de rijk bloeiende *Lysimachia atropurpurea*. Een Grote Karekiet zat luid te krassen en een prachtige Oostelijke Blonde Tapuit hipte rond op een schuurtje. Twee mieren ontfermden zich over een stukje bladerdeeg van het voortreffelijke kaasbroodje dat bij de lunch geserveerd was.

Foto: Jeanne Huijssoon

Hierna ging de rit weer bergafwaarts. Ons bereikte nog een noodkreet over een vergeten verrekijker maar de persoon die zijn verrekijker miste bleek er bovenop te zitten. Over de toestand van deze kijker zijn verder geen mededelingen meer gedaan maar ieder was blij dat we niet meer terug hoefden.

De bus ging in de remmen toen Dirk een Rosse Waaierstaart en een Zwartkopgors in een struikje zag zitten. Volop kreten van bewondering (*kijk, die staart, hij waaiert echt…)* en enige frustratie bij degene(n) die dan nu weer aan de verkeerde kant van de

bus bleek/bleken te zitten. Maar het rode staartje heeft iedereen geloof ik wel zien wapperen. Bij een mooie kapel, met bomen omringd, werd later weer even gepauzeerd. Sommigen zochten rust en stilte bij de iconen, anderen leefde zich uit bij de mooie Blonde Tapuit die in een boom tevreden tapuitengeluidjes zat te maken.
Even verderop begon een waar Paapjesfeest, we hebben er diverse gezien, waaronder ook een bruingespikkeld eerstejaarsje.

Oostelijke blonde tapuit
Foto: Annelies Moolenaar

Langzaam maar zeker naderden we dan toch het einde van deze prachtige bergrit. Het stadje Sigri kwam in zicht met mooie blauwe zee, fort en haventje. Op het plaatselijke terras kwam na een hoop gedoe met de bestelling uiteindelijk voor iedereen een drankje en kwamen we een beetje bij van de warmte van de dag. De chauffeurs bereidden zich voor op de terugweg, die even later aangevat werd en voorspoedig gereden. In onze bus werd het behoorlijk stil, ieder in gedachten of in slaap. Aan de lange tafel bij het restaurant aan de baai werden later de ervaringen weer uitgewisseld, foto’s vergeleken en teruggezien op een fijne dag!

Annelies Moolenaar

Vrijdag 27 april 2018

We vertrekken rond 8.45 , na weer een heerlijk ontbijt op het terras van het hotel, naar het noorden, richting Kavaki en Molyvos ook wel Mithymna genaamd.
Vol verwachting: gaan we de Rüpels Grasmus zien?
Door een afwisselend droog landschap en langs Petra rijdend, komen we bij de parkeerplaats in Kavaki. Hier ontmoeten we ook andere vogelaars uit Nederland.....
Al snel laat de Rüpels Grasmus zich zien en horen: territoriumgedrag en ook de Baardgrasmus laat van zich horen in zijn baltsvlucht (prachtig vogeltje met zijn dieprode keelkleur).
We worden verrast door een langsvliegende Blauwe Rotslijster. Mooi is het om zo langs de rotsige helling naar beneden te kijken: je kan op de vogels kijken en heel goed de kleuren zien. Ook nog even een een Oostelijke Blonde Tapuit zittend op een paaltje.
Op zee zien we de Pijlstormvogels en Dolfijnen.

Rüppells grasmus
Foto: Annelies Moolenaar

De temperatuur stijgt en we besluiten verder te gaan. Op de volgende stopplek is echter weing te zien. Dus we besluiten door te rijden naar het stadje Molyvos.
Een aantal mensen bezoekt de ruïne van een kasteel/fort en vervolgens lopen we door de smalle straten naar de haven. De huizen en straten zien er onderhouden en kleurrijk uit en er staan o.a veel rozenstruiken, jasmijn, vijgenbomen, sinaasappelboompjes en andere bloeiende planten.
Volgens de boeken is Molyvos het mooiste en meest authentieke stadje op Lesbos. Het is inderdaad heel mooi met goede sfeer. We vinden voor de luch een terras aan de haven, aan het water, door grote parasols afgeschermd van de zon.
In een hoek van het zonnescherm van de buren zien een paartje Boerenzwaluwen hard werken aan de aanleg van een nest.....niet zo'n beste plaats helaas.....
We laten ons de lunch goed smaken. Gesterkt vervolgen wij, via een Farmacy - waar we immodium kopen - onze weg naar "boven": een parkeerplaats bij een grote school. Onder de dakrand zien we tientallen Huiszwaluwnesten en de vogels vliegen af en aan.

Vervolgens vertrekken we met de busjes naar de kustweg richting Eftalou en Skala Sikamineas. De zeestraat tussen Lesbos en Turkije is hier smal: er kunnen hier veel trekvogels aanwezig zijn. Voor te stellen is ook dat vluchtelingen met bootjes juist deze route gekozen hebben. We zien nog een paar bootjes liggen.
Verder langs deze weg stoppen we een paar keer om op zee te kijken naar Yelkouanpijlstormvogels.
Te zien is hoe Geelpootmeeuwen de Yelkouanpijlstormvogels achtervolgen tot ze hun gevangen voedsel laten vallen en de meeuwen er dan met de buit van door gaan. Tsja.....
Gelukkig zien we ook Distelvlinders, Gammauiltjes en Hertshoornweegbree (zoutminnende plant) en Kuifaalscholvers en horen we de Cirlgors.

Geelpootmeeuw
Foto: Annelies Moolenaar

Dan, bij een stopplaats met een oude olijfboomgaard, wordt een bijzondere vlinder gezien. Gelukkig op de foto gezet door één van onze reisleiders: via Apollo, Pijpbloemvlinder, Kretapijpbloemvlinder komen we toch uit op de Oostelijke Pijpbloemvlinder!
Met een heel voldaan gevoel rijden we terug naar ons hotel: daar hebben ze op het terras een lange tafel voor ons gedekt. We laten ons het diner goed smaken en gaan nog even traditioneel "lijsten"!

Nel van Meijeren

Zaterdag 28 april 2018 – weer warm, maar nu ook wind

Deze dag maakten we een tocht langs de oostkant van de Golf van Kalloni. Eerst een korte stop bij de kijkhut aan de noordkant van de zoutpannen. Daarna zijn we doorgereden naar de bocht (Mesa en omgeving). Bij het kleine meertje zagen we een Watersnip, Gele Lissen en een kleine Schildpad. Kortom voor elk wat wils! Het grotere meer stond helemaal droog: opnieuw zagen we de enorme droogte met weinig vogels en veel uitgebloeide bloemen.
Om 11 uur gingen we naar de Achladeri-picknickplaats om op zoek te gaan naar de Turkse Boomklever. De afgelopen dagen hadden we in het hotel al gehoord dat hij was gezien en dat de jongen waren uitgevlogen. Dus het was zeer de vraag of hij er nog zat om zijn jongen te voeren. Andere vogelaars hadden voor de zoektocht een houten kruis op een weg gelegd om daar het bos in te gaan. Sommigen werden daar afgeleid door de Rode Wolfsmelk en iemand zag zelfs verderop op de bergtop een Notenkraker en een prachtige Orchidee. De Boomkleverzoekers zochten evenwel tevergeefs. Een heel avontuur!

Rode wolfsmelk
Foto: Henk Dommerholt

Iets later dan gepland kwamen we bij de bussen voor de lunch en daarna konden we een uurtje heerlijk onder de bomen vertoeven. In de tussentijd bracht Henk drie mensen, die alleen het ochtendprogramma wilden volgen, terug naar het hotel.
Om 2 uur vervolgden we onze trip naar de zoutpannen van Polichnitos en zagen we veel Steltkluten, Kluten en Kemphanen. In de velden zagen we de Grauwe Gors, de Cirlgors en de Baardgrasmus parmantig zingen. De middag werd aangenaam (met ijs en drank) afgesloten op een sfeervol terras aan het strand in het dorp Skala Polichnitos.
Op de terugweg stopten we nog bij de Vouvarisrivier waar veel Schildpadden zwommen. Bij de vogelkijkhut bij Kalloni zagen we de Witvleugelstern en de Hop voor het eerst.

De avondmaaltijd gebruikten we in het dorp. Onderweg zagen we nog twee Zwarte Ooievaars en twee Purperreigers. De maaltijd werd door een stroomstoring een bijzondere gebeurtenis met op de achtergrond ratelende generatoren en een heel dorp in het donker gehuld.

Willy Dommerholt

Zondag 29 april 2018.

Om klokslag 6.00 uur stonden 5 "man" klaar voor de vroege vogelexcursie naar een gedeelte van de zoutpannen van Kalloni. Dit groepje vertrok per bus. Aangekomen bij één van de zoutpannen werden onze eerste Roodkeelpiepers van deze reis waargenomen. Terwijl we genoten van een gloedvolle zonsopkomst kregen we diverse interessante vogels in het vizier zoals Dwergstern, de Witvleugelstern die zijn naam echt waar maakte, de Zwarte Stern, Kemphanen (helaas niet baltsend). Verder grote groepen van Bosruiters, Kleine Zilverreigers, Flamingo's, Kluten en Steltkluten. Daarnaast nog Zwarte Ooievaar en de verblindend gele Balkankwikstaarten. Door de vele waarnemingen keerden we pas om 7.50 uur terug in het hotel i.p.v. 7 uur.

Diverse steltlopers
Foto: Henk Dommerholt

Woudaap
Foto: Annelies Moolenaar

Om 9 uur gingen we met z'n allen op pad. Nu naar een meertje met veel riet, het meer van Metochi, niet ver van ons hotel. Hier en in de omgeving vonden we Roodkopklauwieren, Grauwe Gorzen en hinnekende Dodaarsen. De zeldzaamste waarnemingen waren toch wel Ralreiger en Woudaap. Verder vogels die bij dit biotoop passen zoals Kleine Karekiet en Bosrietzanger. In één van de sloten vonden we Grote Waterweegbree. De vlinderaars ontdekten o.a. Groot Geaderd Witje en Oranje Luzernevlinder.
Van hieruit reden we naar de linker zuidpunt van de Kalloni-baai. Halverwege daalden we linksaf naar het kustplaatsje Apothika.

Terrasje in Apothika Foto's: Wil Tax en Jeanne Nannenga

De Putters verwelkomden ons met vrolijk gekwetter. Een visrestaurant aan zee bood met een overdekt terras schaduw en een koel briesje zorgde voor een aangename lunchplek. Heerlijke gerechten werden opgediend. Gevulde courgettes, gestoofde aubergines, spaghetti met garnalen bedekt met saus. Dit laatste was niet zo handig met het eten!
Tot slot trakteerde Jan op ijs.
Na weer de helling te zijn opgeklommen sloegen we linksaf om onze weg naar de zuidpunt te vervolgen. Meteen aan de rechterkant ontwaarden we vijf Rotsklevers en we zagen diverse

Hardoen
Foto: Annelies Moolenaar

keren een Hardoen. Verder op onze route was weinig spectaculairs te zien. Ook op de zuidpunt was het vrij rustig. Weinig vogels en planten maar wel uitzicht op de baai en de Turkse kust. Het strand bestond uit door de golven afgeronde keien in fraaie kleuren. Hierna keerden we terug naar ons hotel waar we om circa 17.00 uur aankwamen.
Om 19.00 uur begon het “lijsten” van de waargenomen vogels. De dag werd afgesloten met een buffet en we konden terugzien op weer een zonovergoten warme dag.

Peter Egelmeers

De laatste dag, maandag 30 april 2018.
En toen kwam de laatste excursiedag op Lesbos. Omdat ik geen aantekeningen heb gemaakt, moet ik helaas uit het hoofd vertellen over dingen die ik gezien heb.

Steltkluut
Foto: Gerard Koops

We begonnen de dag weer bij "onze" zoutpannen. Daar zagen we de "normale" vogels van die locatie, zoals veel Steltkluten, Flamingo’s en de kleinere Steltlopers. Ook de Casarca was weer met enkele exemplaren aanwezig. Natuurlijk ook weer wat planten, zoals de Italiaanse Ossentong.

Flamingo's
Foto: Gerard Koops

Toen we die locatie behoorlijk bekeken hadden, gingen we naar het noordoosten het binnenland in. Die route was blijkbaar wat moeilijk te vinden, want we kwamen (ondanks een kreet van inboorlingen) op een doodlopende weg uit. Maar de tomtom hielp ons uit de problemen. We sloegen uiteindelijk een moeilijk toegankelijk zijweggetje in, waar we de belangrijkste stop van die dag beleefden: Platania. Dit was een vrij droog heuvellandschap, waar toch weer van alles te zien was. De meest opvallende was voor mij de Steenuil, die op de schoorsteen van een schuurtje zat. Maar er zijn ook veel andere vogels gezien. Helaas heb ik een groot deel van die wandeling (weer) niet mee kunnen maken. (Morgen naar het Gelre ziekenhuis, wie weet wat ik hoor). Op mijn terugtocht en in de omgeving van de busjes heb ik toch ook nog een aantal leuke dingen gezien. Zoals de Oostelijke Blonde Tapuit, een tweetal Buizerds. Ook andere dieren, zoals een grote Spin, een Koningspage en ook weer een fraaie Sprinkhaan. En aan planten o.a. de Heilige Orchis. (Orchis santa).

Steenuil
Foto: Gerard Koops

Vervolgens gingen we op zoek naar een horeca-locatie, die we aan de kust vonden. Daar werden verder niet veel dingen waargenomen. Op de terugweg zagen we (nabij de zoutpannen) nog een tweetal Zwarte Ooievaars, die ik eerst voor Ibissen aanzag. (Ja, vergissen is menselijk). We hadden een vrij vroege maaltijd dit keer, waardoor we ook een wat langere avond hadden. Terug op de kamer werd ik later door Sjef naar buiten geroepen. Dat bracht die dag voor mij tot een aantrekkelijk slot. Op de muur van ons gebouw bleken een tweetal Gekko’s te zitten.

De laatste "echte" dag heeft ons dus toch weer leuke dingen gebracht. Maar de temperatuur was, zoals de meeste dagen, voor mij wel wat hoog.

Gerard Koops

Een bijzondere waarneming op één van de eerste dagen van ons verblijf op Lesbos was een Boomkikker in de doucheruimte van één van de deelnemers.

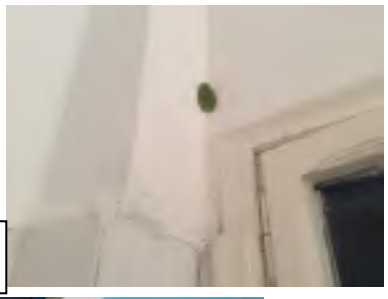

Boomkikker
Foto: Tetje Tichelaar

Het complete gezelschap in ruste
Foto: Henk Dommerholt

De groep in actie
Foto: Jeanne Nannenga

Bijlage 1 Vogellijst Lesbos 24 t/m 30 april 2018

aantallen per dag: 1 =1 ex 4 = 11 t/m 25 ex.
2 = 2 t/m 5 ex. 5 = 26 t/m 100 ex.
3 = 6 t/m10 ex. 6 = > 100 ex.

dodaars	2
yelkouan pijlstormvogel	6
aalscholver	2
kuifaalscholver	2
woudaap	2
kwak	1
ralreiger	2
kleine zilverreiger	3
blauwe reiger	2
purperreiger	2
zwarte ooievaar	2
ooievaar	2
zwarte ibis	1
flamingo	6
casarca	2
bergeend	2
wilde eend	2
slangenarend	2
bruine kiekendief	2
arendbuizerd	1
buizerd	1
wespendief	1
kleine torenvalk	1
fazant	1
waterhoen	2
meerkoet	2
steltkluut	5
kluut	4
vorkstaartplevier	2
steppevorkstaartplevier	1
kleine plevier	2
strandplevier	2
krombekstrandloper	1
bonte strandloper	3
bosruiter	5
tureluur	1
groenpootruiter	1
watersnip	1
kemphaan	5
geelpootmeeuw	5
kleine mantelmeeuw	1
dwergstern	3
lachstern	1
visdief	3

zwarte stern	2
witvleugelstern	2
witwangstern	2
rotsduif	2
turkse tortel	3
zomertortel	2
kerkuil	1
steenuil	1
dwergooruil	1
gierzwaluw	4
alpengierzwaluw	1
hop	1
bijeneter	2
grote/syrische bonte specht	1
kuifleeuwerik	4
oeverzwaluw	2
boerenzwaluw	4
huiszwaluw	4
roodkeelpieper	2
balkan gele kwikstaart	2
witte kwikstaart	1
nachtegaal	2
rosse waaierstaart	1
blauwborst	1
tapuit	1
oostelijke blonde tapuit	3
paapje	1
roodborsttapuit	1
blauwe rotslijster	1
merel	2
cetti's zanger	3
oostelijke orpheusgrasmus	1
rüppells grasmus	2
grasmus	1
baardgrasmus	2
rietzanger	1
kleine karrekiet	1
grote karrekiet	1
vale spotvogel	1
koolmees	2
pimpelmees	2
rouwmees	1
boomklever	2
rotsklever	2

boomkruiper	1	kneu	2
grauwe klauwier	1	putter	2
roodkopklauwier	2	groenling	2
maskerklauwier	1	europese kanarie	1
gaai	2	ortolaan	2
notenkraker	1	bruinkeelortolaan	1
kauw	4	cirlgors	2
bonte kraai	4	smyrnagors	1
raaf	2	zwartkopgors	2
huismus	3	grauwe gors	3
spaanse mus	3		
rotsmus	1	totaal	111 soorten
vink	3		

Bijlage 2 Vlinderlijst Lesbos 24 t/m 30 april 2018

groot koolwitje
klein koolwitje
groot geaderd witje
oostelijk marmerwitje
oostelijk resedawitje
oranjetipje
citroenvlinder

icarusblauwtje
bruin blauwtje
kleine vuurvlinder

geelsprietdikkopje
zwartsprietdikkopje
groot dikkopje
dwerg dikkopje

oranje luzernevlinder
gehakkelde aurelia
distelvlinder
atalanta
oostelijk dambordje
koningspage
koninginnepage
hooibeestje
levant bruin zandoogje
bruine eikenpage
gammauil
groene metaalvlinder

knoopkruidparelmoervlinder
tweekleurige parelmoervlinder

oostelijke pijpbloemvlinder (het mannetje is lichter van kleur en rode vlekken op de achtervleugel zijn nog vaag te zien op de foto van Henk. Heeft de Kretapijpbloemvlinder niet)

Totaal 29 soorten

Bijlage 3 Plantenlijst Lesbos 24 t/m 30 april 2018

Pinnaceae Dennenfamilie		
	Pinus nigra	Zwarte den
	Pinus pinaster	Zeeden
Cupressaceae- Cypresfamile		
	Cupressus sempervirens	Italiaanse cipres
	Juniperus oxcycedrus	
Magnoliaceae- Magnoliafamilie		
	Magnolia grandiflora	Valse tulpenboom Beverboom
Fagaceae- Napjesdragersfamilie		
	Castanea sativa	Tamme kastanje
	Quercus coccifera	Hulsteik
	Quercus cerris	Moseik
	Quercus pubescens	Donzige (zachte) eik
Saliceaa- Wilgenfamile		
	Salix spec.	een soort wilg
	Populus nigra cv Italica	Italiaanse populier
	Populus canescens	Grauwe abeel
Moraceae- Moerbeifamilie		
	Morus nigra	Zwarte moerbei
	Ficus carica	Vijgenboom
Urticaceae- Brandnetelfamilie		
	Urtica dioica	Grote brandnetel
	Urtica urens	Kleine brandnetel
	Urtica pilulifera	Pilbrandnetel
	Parietaria officinalis	Groot glaskruid
	Parietaria lusitanica	
Juglandaceae- Okkernootfamilie		
	Juglans regia	Okkernoot
Polygonaceae- Duizendknoopfamile		
	Polygonum aviculare	Varkensgras
	Rumex acetosa	Veldzuring
	Rumex bucephalophorus	
	Rumex hydrolapathum	Waterzuring
	Rumex obtusifolius	Ridderzuring
Chenopodieceae- Ganzevoetfamilie		
	Salicornie europea	Zeekraal
	Halocnemum strobilaceam	
	Chenopodium album	Melganzevoet
	Atriplex portulacoides	Gewone zoutmelde
	Salsola kali	Loogkruid
Phytolaccaceae- Karmozijnbesfamilie		
	Phytolacca acinos	West- Oostelijke karmozijnbes
Caryophyllaceae- Anjerfamilie		
	Agrostemma githago	Bolderik
	Stellaria media	Vogelmuur
	Cerastium arvensis	Gewone hoornbloem

	Cerastium glomerata	Kluwenhoornbloem
	Paronychia argenta	
	Spergula arvensis	Gewone spurrie
	Spergularia rubra	Rode schijnspurrie
	Spergularia marina	Zilte schijnspurrie
	Silene nutans	Nachtsilene
	Silene gallica	Franse silene
	Kohlrauschia velutina	
Lauraceae- Laurierfamilie		
	Laurus nobilis	Laurier
Ranunculaceae-Ranonkelfamilie		
	Ranunculus acer	Scherpe boterbloem
	Ranunculus repens	Kruipende boterbloem
	Ranunculus sceleratus	Blaartrekkende boterbloem
	Ranunculus circinatus	Stijve waterranonkel
	Ranunculus hederaceaus	Klimopwaterranonkel
Papaveraceae-Papaverfamilie		
	Papaver rhoes	Grote klaproos
	Papaver dubium	Bleke klaproos
	Papaver minus	
	Glaucium flavum	Gele hoornpapaver
	Hypocoum procumbens	
Fumariaceae- Duivenkervelfamilie		
	Fumaria officinalis	Gewone duivenkervel
	Fumaria capreolata	Rankende duivekervel
Cruciferea- Kruisbloemigen		
	Sisymbrium officinale	Gewone raket
	Alliaria petiolata	Look zonder look
	Malcomia maritima	Zeeviolier
	Cardamine hirsuta	Kleine veldkers
	Biscutella didyma	Brillenkruid
	Mathiola sinuata	Strandviolier
	Sinapis arvensis	Herik
	Eruca sativa	Zwaardherik
	Cackile maritima	Zeeraket
Resedaceae- Resedafamilie		
	Reseda alba	Witte reseda
	Reseda	
Crassulaceae- Vetplantenfamilie		
	Sedum acre	Muurpeper
	Sedum album	Wit vetkruid
	Umbilicus rupestris	Rotsnavelkruid
Platanaceae- Plataanfamilie		
	Platanus orientalis	Oosterse plataan
Pittosporaceae- Pittosporumfamilie		
	Pittosporum tobira	
Rosaceae- Rozenfamilie		
	Sarcopoterium spinosum	

	Crateagus monogyna	Eenstijlige meidoorn
	Prunus dulcis	Amandel
	Prunus avium	Zoete kers
	Prunus domestica	Pruim
	Rubus spec.	Een soort braam
	Cydonia oblonga	Kwee
	Eribotrya japonica	Japanse mispel, Loquat
Legiminosea- Vlinderbloemigen		
	Cercis siliquatrum	Judasboom
	Acacia	Mimosa
	Coletea arborescencens	Blazenstruik
	Calycotome spinosa	
	Spartium junceum	Spaanse brem, Bezemstuik
	Lupinus angustifolia	Blauwe lupine
	Robinia pseudoacacia	Robinia
	Vicia cracca	Vogelwikke
	Vicia faba	Tuinboon
	Vicia sativa	Voederwikke
	Lathyrus latifolia	Breedbladige lathyrus
	Lathyrus spec.	Een soort lathyrus
	Medicago sativa	Luzerne
	Medicago falcata	Sikkelklaver
	Melilotus indica	Kleine honingklaver
	Melilotus officinalis	Citroengele honingklaver
	Medicago marinaria	Zeerupsklaver
	Medicago arborea	
	Medicago arabica	Gevlekte rupsklaver
	Lotus corniculatus	Gewone rolklaver
	Trifolium repens	Witte klaver
	Trifolium pratense	Rode klaver
	Trifolium arvense	Hazenpootje
	Trifolium fragiferum	Aardbeiklaver
	Trifolium campestris	Liggende klaver
	Trifolium stellatum	Sterklaver
	Hyppocrepis comosa	Paardenhoefklaver
	Cassia didymobotrya	
Oxalidaceae- Klaverzuringfamilie		
	Oxalis corniculatum	Gehoornde klaverzuring
	Oxalis pes-caprae	
Geraniniaceae- Ooievaarsbeekfamilie		
	Geranium pratense	Beemdooievaarsbek
	Geranium molle	Zachte ooievaarsbek
	Geranium robertianum	Robertskruid
	Geranium lucidum	Glanzende ooievaarsbek
	Erodium circulatum	Gewone ooievaarsbek
Linaceae- Vlasfamilie		
	Linium bienne	
	Linium catharicum	Geelhartje

Celastraceae- Kaardinaalsmutsfamilie		
	Euonymus europea	Wilde kaardinaalsmuts
Euphorbiaceae- Wolfsmelkfamilie		
	Euphorbia peplus	Tuinwolfsmelk
	Euphorbia heliscopia	Kroontjeskruid
	Euphorbia cyparissias	Cipreswolfmelk
	Mercurialus annua	Bingelkruid
	Ricinus communis	Wonderboom
Rutaceae- Wijnruitfamilie		
	Ruta chalepensis	
	Citrus limon	Citroen
	Citris sinensis	Sinaasappel
Simaroubaceae- Hemelboomfamilie		
	Ailanthus altissima	Hemelboom
Meliaceae- Kralenboomfamilie		
	Melia azedarach	Kralenboom
Anacardiaceae- Pruikenboomfamilie		
	Cotinus coggygria	Pruikenboom
	Rhus typhina	Azijnboom
	Pistacia terabintus	Terpentijnstruik
	Pistacia lentiscus	Mastiekboom
Vitaceae- Wijnstokfamilie		
	Parthenocissis inserta	Valse wingerd
	Vitis vinifera	Druif
Malvaceae- Kaasjeskruidfamilie		
	Malva silvestris	Groot kaasjeskruid
	Malva neglecta	Klein kaasjeskruid
	Althea rosea	Stokroos
Cistaceae- Zonneroosjesfamilie		
	Citus parviflorus	
	Citus salvifolium	
	Tuberaria gutata	Gevlekt zonneroosje
Tamariceae - Tamariskfamilie		
	Tamarix gallica	Tamarisk
Cucurbitaceae- Komkommerfamilie		
	Ecballium elaterium	Springkomkommer
Myrtaceae- Mirtefamilie		
	Myrthus communis	Mirt
	Calisstemon citrinus	Lampenpoetser
	Eucalipthus species	
Punicaceae- Granaatappelfamilie		
	Punica granatum	Granaatappel
Araliaceae- Klimopfamilie		
	Hedera helix	Klimop
Umbeliferae- Schermbloemigen		
	Eryngium maritimum	Blauwe zeedistel
	Eryngium campestre	Echte kruisdistel
	Smyrnium perfoliatum	Doorwaskervel

	Smyrnium olusatrum	Zwartmoeskervel
	Crithmum maritimum	Zeevenkel
	Conium maclatum	Gevlekte scheerling
	Bupleurum fruticosum	Struikgoudscherm
	Ferula communis	Tonderkervel
	Tortilus nodosa	Knopig doornzaad
	Tordium apulum	
	Orlaya grandiflora	Straalscherm
	Daucus carota	Peen
Ericaceae- Heidefamilie		
	Arbutus unedo	Aardbeienboom
Primulaceae- Sleutelbloemfamilie		
	Lysimachia atropurpurea	
	Anagalis arvensis	Guigelheil
	Anagalis arvensis sub foemina	Blauw guichelheil
Plumbagaceae- Strandkruidfamilie		
	Limonum sinuatum	(Bochtige) lamsoor
	Limonium vulgare	Lamsoor
	Limonium cancellatum	
Oleaceae- Olijffamilie		
	Fraxinus ornus	Manna es Pluimes
	Syringa vulgaris	Sering
	Liguster ovalifolium	Haagliguster
	Olea europea	Olijf
Rubiaceae- Walstrofamilie		
	Galium palustre	Moeraswalstro
	Galium aparine	Kleefkruid
Gentianaceae- Duizendguldenkruidfamilie		
	Centaurium pulchellum	Fraai duizendguldenkruid
Apocynaceae- Maagdepalmfamilie		
	Vinca minor	Kleine maagdepalm
	Nerium oleander	Oleander
Convolvulaceae- Windefamilie		
	Convolvulus arvensis	Akkerwinde
	Convolvulus sepium	Haagwinde
Boriginaceae- Ruwbladigen		
	Echium vulgare	Slangenkruid
	Echium italicum	Italiaans slangenkruid
	Symphytum officinalis	Smeerwortel
	Myosotis ramosissima	Ruw vergeet-mij-nietje
	Anchusa officnalis	Gewone ossentong
Verbenaceae- Ijzerhardfamilie		
	Vitex agnus-castus	Monnikspeper Kuisheidstruik
Lamiaceae- Lipbloemfamilie		
	Ballota acetabulosa	
	Ballota nigra	Stinkende ballote
	Lamiun album	Witte dovenetel
	Lamiun purpureum	Paarse dovenetel

	Stachys officinalis	Betonie
	Thymus capitata	
	Lycopus europea	Wolfspoot
	Mentha aquatica	Watermunt
	Origanum vulgare	Wilde marjolein
	Origanum majorana	Majoraan
	Rosmarinus officinalis	Rozemarijn
	Lavendula stoechas	Kuiflavendel
	Salvia sclarea	Scharlei
Solanaceae- Nachtschadefamilie		
	Lycium babarum	Boksdoorn
	Solanum dulcamara	Bitterzoet
	Solanum nigra	Zwarte nachtschade
Scrophulariaceae- Helmkruidfamilie		
	Verbascum phomoides	Keizerskaars
	Verbascum thapsus	Komingskaars
	Verbascum undulatum	Golfbladige toorts
	Anthirrhinum majus	Grote leeuwenbek
	Linaria purpurea	
	Veronica persica	Grote ereprijs
	Veronica anagalis-aquatica	Blauwe watereprijs
	Parentucella viscosa	Kleverige ogentroost
	Parentucella latifolia	Gele ogentroost
Orobancheae- Bremraapfamilie		
	Orobanche pururea	Blauwe bremraap
	Orobanche hederae	Klimopbremraap
Plantaginaceae- Weegbreefamilie		
	Plantago major	Grote weegbree
	Plantago coronopus	Hertshoornweegbree
	Plantago maritima	Zeeweegbree
	Plantago media	Ruige weegbree
	Plantago sempervirens	
Caprifoliaceae- Kamperfoliefamilie		
	Viburnum opulu	Gelderse roos
	Sambucus nigra	Gewone vlier
	Lonicera implexa	
	Lonicera pericymunum	Wilde kamperfoelie
Valerianaceae- Valeriaanfamilie		
	Valeriannella locusta	Veldsla
	Valeriana officinalis	Echte valeriaan
	Centhrantus ruber	Rode spoorbloem
Dipsaceae- Kaardebolfamilie		
	Scabiosa spec.	
Campanulaceae- Klokjesfamilie		
	Campanula lyrata	
	Campanula trachelium	Ruig klokje
	Legousia speculum-veneris	Groot spiegelklokje
Asteraceae- Composietenfamilie		

	Bellis perennis	Madeliefje
	Bellis sylvestris	Grote madelief
	Bombycilaenea discolor	
	Evax pygmaea	
	Filago arvensis	Akkerviltkruid
	Helychrisum stoechas	Mediterrane strobloem
	Pallensis spinosa	
	Anthemis arvensis	Valse kamille
	Anthemis rigida	
	Anthemis tictoria	Gele kamille
	Chrysanthemum segetum	Gele ganzenbloem
	Cotula coronopifolium	Goudknoopje
	Senecio vulgaris	Klein kruiskruid
	Calendula arvensis	Akkergoudsbloem
	Galactites tomentosa	
	Carlina vulgaris	Driedistel
	Cirsium arvensis	Akkerdiste
	Cirsium vulgare	Speerdistel
	Picnomon acarna	
	Onopordium acanthim	Wegdistel
	Silybiummarianum	Mariadistel
	Centaurea cyanus	Korenbloem
	Tolpis barbata	
	Rhagadiolus edulis	
	Hypochaeris glabra	Glad biggenkruid
	Tragopogon porrifolius	Paarse morgenster
	Tragopogon hybridum	
	Sonchus asper	Gekroesde melkdistel
	Sonchus oleraceus	Gewone melkdistel
	Lactuca serriola	Komplassla
Liliaceae- Leliefamilie		
	Asphodelius spe.	
	Antherinicum liliogo	Grote graslelie
	Asparagus acutifolius	Stekelasperge
Alliaceae- Lookfamilie		
	Allium ampelophrasum	Wildlook
	Allium schoenophrasum	Bieslook
	Allium vinale	Kraailook
Iraceae- Lissemamilie		
	Iris orientalis	
Agavaceae- Agavefamilie		
	Agave americana	Agave
Palmea- Palmenfamile		
	Phoenix canariensis	Canarische dadelpalm
	Trachycarpus fortunei	
	Wasingtonia robusta	Wasingtonia
	Livingtonia australis	
	Chamaroppsis humulis	Dwergpalm

Araceae- Arondskerkfamilie		
	Dracunculus vulgaris	Drakenwortel, Speerwortel
Orchidaceae- Orchideeenfamilie		
	Limodorum abortivum	Aspergeorchis
	Orchis santa	
Juncaceae- Russenfamilie		
	Juncus bufonius	Greppelrus
	Juncus effusus	Pitrus
	Juncus maritimus	Zeerus
Cyperaceae- Cypergrassen		
	Carex arenaria	Zandzegge
	Carex otrubea	Valse voszegge
	Carex distans	Zilte zegge
	Carex nigra	Zwarte zegge
Poaceae- Grassenfamilie		
	Cynosurus effusius	Kamgras
	Lamarckia aurea	
	Briza maxima	Groot trilgras
	Poa annua	Straatgras
	Bromus hordeaceus	Zachte dravik
	Lagurus ovotus	Hazestaartje
	Cynodun dactylon	Handjesgras
	Posidonia oceanica	*Neptunusgras*

Literatuur.

1. Blamey Majorie en Christopher Grey-Wilson Wild Flowers of the Mediterranean 1993
2. Kajan Eward Pflanzen Griechenland, Festland en Peloponnes 2003
3. Bayer/Buttler/Finkenzeller en Grau Planzen des Mittelmeerraumes
4.Sfikas George Die Wildblumen Zyperns 1992
5. Ruud van der Meijden Heukels Flora van Nederland 2005

Bijlage 4 Fotopagina's Lesbos 24 t/m 30 april 2018

De volgende foto's en gegevens zijn beschikbaar gesteld voor dit verslag door alle deelnemers aan de reis, t.w. Sjef van Beek, Annelies Moolenaar, Jan te Boekhorst, Jeanne Huijssoon, Nel van Meijeren, Peter Egelmeers, Wil Tax, Tetje Tichelaar, Mia Hamer, Jeanne Nannenga, Gerard Koops, Willy en Henk Dommerholt en Dirk Maas.

Kuifleeuwerik

Huiszwaluw in hotel

Slangenoog hagedis

Zwartkopgors

Bochtig lamsoor

Geelsprietdikkop

Oostelijke vale spotvogel

Cetti's zanger

Steenuil

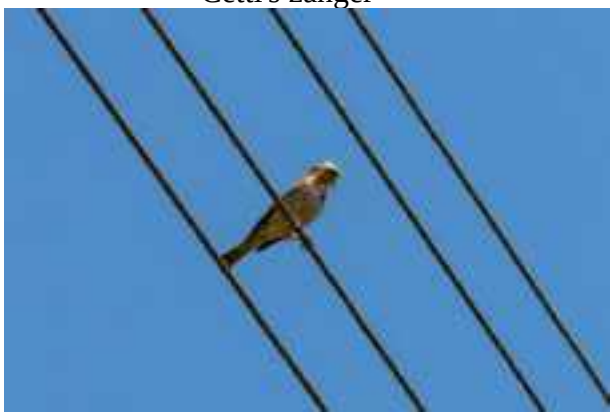
Grauwe gors

Bosruiter

Steltkluut

Kleine argusvlinder

Kleine plevier

Visdief

Lachstern

Dwergstern

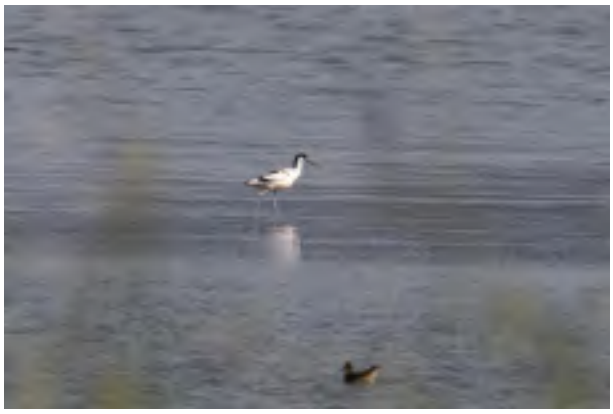

Kluut

Composieten

Kaasjeskruid

Huiszwaluwen verzamelen nestmateriaal

Kaspische meerschilpadden

Zwartkopgors

Oranje luzernevlinder

Blauwe morgenster

Bonte kraaien

Nachtegaal

Steenuil

Steltkluut, bosruiter en kemphaan

Bosruiter

Bloeiende brem

Gele hoornpapaver

Spaanse mus

Flamingo's

Koninginnepage

Kaasjeskruid

Bonte kraai

Rups

Kleine torenvalk

Oostelijke blonde tapuit

Slangenarend

Raaf

Arendbuizerd

Smyrnagors

Scheltopusik

Sprinkhaan

Ralreigers

Bruinkeelortolaan

Isabeltapuit

Oostelijk dambordje

Gemarmerd witje

Smyrnagors

Mieren

Levant bruin zandoogje

Lysimachia atropurpurea

Hooibeestje

Koolzaad met vlinders

Paapje in jeugdkleed

Oostelijke blonde tapuit

Balkankwikstaart

Yelkouan pijlstormvogel

Rüppells grasmus

Baardgrasmus

Oostelijke blonde tapuit

Tapuit

Blauwe rotslijster

Rüppells grasmus

Oosterse pijpbloemvlinder

Rüppells grasmus

Zomertortel

Olijfboom

Levant bruin zandoogje

Spin

Rups

Oeverlibel

Landschildpad

Vale gierzwaluw

Gladiolus italicus

Limodorum abortivum

Grauwe gors

Boomkruiper

Heilige orchis (Orchis sancta)

Moerasschildpadden

Steltkluten

Witvleugelsterns

Grauwe gors (vr) met sprinkhaan

Steltlopers

Witvleugelstern

Flamingo's

Landschildpad

Flamingo's

Parende wantsen

Rode wolfsmelk

Moerasschildpadden

Parende juffers

Bosruiters

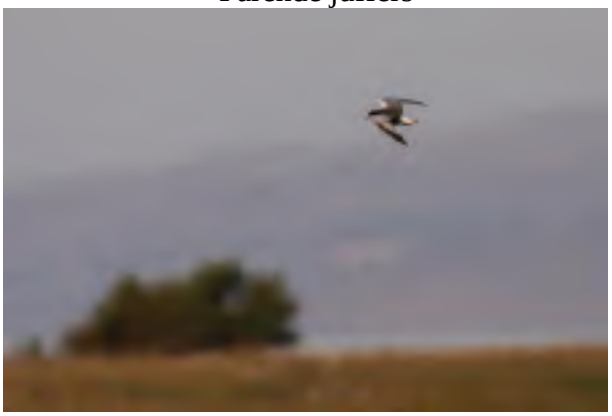

Witvleugelstern

Bosruiter

Roodkeelpieper

Visdiefje

Zwarte ooievaar

Libelle

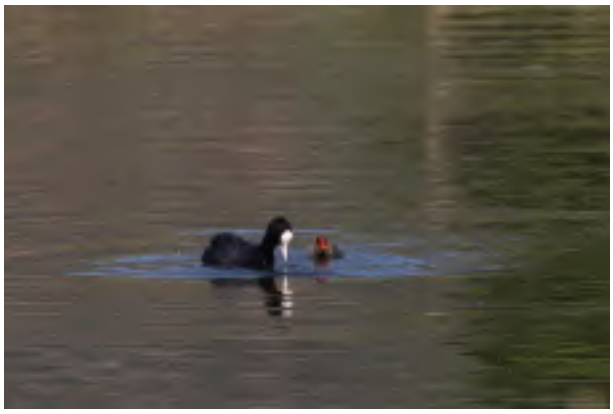

Meerkoet met jong

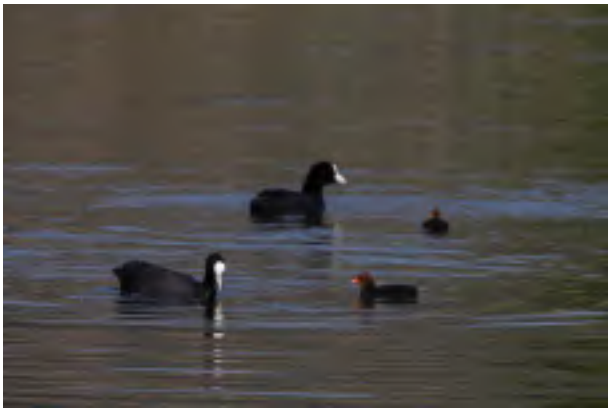

Meerkoeten met jongen

Kikker

Gaai

Oranje luzernevlinder

Biotoop van de woudaap

Woudaap

Woudaap

Woudaap

Roodkopklauwier

Wespennest

Kaspische beekschildpad

Libelle

Roodkopklauwier

Luzernevlinder

Huiszwaluw

Geelpootmeeuwen

Huiszwaluwen

Roos met kevers

Rotsklever

Hardoen

Oriëntaalse hoornaar (Vespa orientalis)

Oosters dambordje (Melanargia larissa)

Slang

Wespendief

Sprinkhaan

Morgenster

Hop

Hop

Sprinkhaan

Krab

Krabbengevecht

Strandplevier

Casarca's

Steenuil

Steenuil

Roodkopklauwier

Grote pantserjuffer (Lestes macrostigma)

Orchidee

Spin

Koningspage

Sprinkhaan

Gekko

Koninginnepage

Kijkhut bij de zoutvelden

Nel

Gerard

Avondmaal

Hopend op dolfijnen

De groep in actie

De groep in rust

Henk

Dirk

Nel

Sjef

Lunchstop

Het lijsten

De laatste volle dag

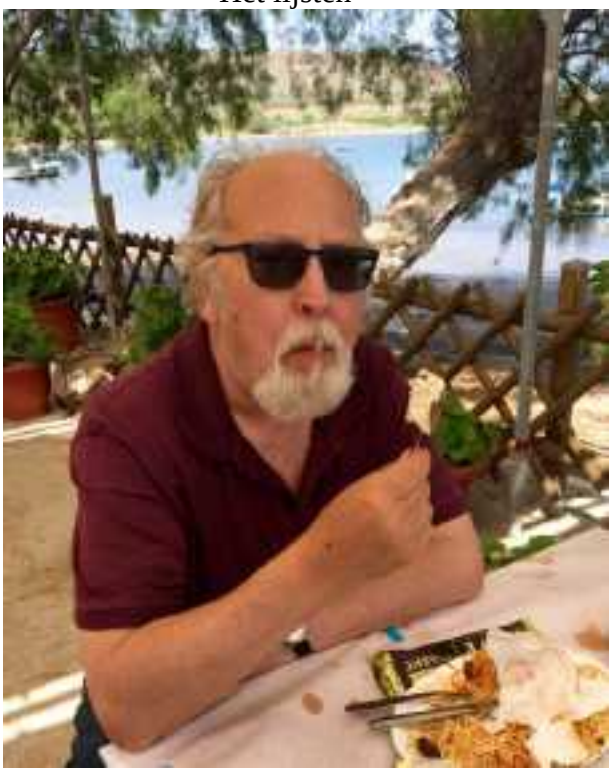

Vertrek van het hotel

Onderweg naar de luchthaven

De laatste dag, het laatste drankje

Het totale reisgeselschap